

który z nim pracował duszpastersko, tak podsumował jego życie: „Był niezwykle dokładnym i zasadniczym we wszystkim co robił. Miał zdolności artystyczne, malował bowiem obrazy. To był wyjątkowo uczciwy kapłan”. Niech więc odpoczywa w pokoju wiecznym. Amen.

Ks. Jacek Kapuściński

Ks. Prałat prof. dr hab. Stanisław Włodarczyk
(17.04.1939 r. – 09.08.2013 r.)

Stanisław Włodarczyk urodził się 17 kwietnia 1939 w Błasiu, obecnie Andrzejów, powiat łaski. Szkołę Podstawową w Leśniakach ukończył w 1954 roku. Po następnych czterech latach edukacji w Niższym Seminarium Duchownym w Częstochowie zdał egzamin dojrzałości. W tym samym roku wstąpił do Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Dnia 17 maja 1964 roku biskup częstochowski, Stefan Bareła, udzielił mu święceń prezbiteratu. Pierwszą placówką duszpasterską neoprezbitera ks. Stanisława była parafia w Wieruszowie, gdzie pracował przez rok. Następnie posługiwał w parafii św. Teresy w Częstochowie-Dźbowie. W ówczesnej epoce z powodów politycznych studia seminaryjne nie mogły zakończyć się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra. Ten brak ks. Stanisław próbował szybko uzupełnić. Wkrótce więc rozpoczął studia specjalistyczne z teologii na KUL, które zakończył z dniem 10 grudnia 1969 roku obroną pracy pod tytułem *Relacje między widzeniem uszczęśliwiającym a jednością psychiczną Chrystusa według Galtiliera*, którą napisał pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Wincentego Granata. Biskup diecezjalny dostrzegł gorliwość ks. Stanisława i jego pragnienie pogłębiania wiedzy. Umożliwił mu więc studia w Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, które trwały przez cztery lata począwszy od roku akademickiego 1970/1971. W ich ramach przez dwa semestry uczęszczał na zajęcia prowadzone w Papieskim Instytucie Biblijnym, nadto przebywał w Jerozolimie, gdzie nawiązał kontakty tak w tamtejszej placówce Biblicum jak i we Francuskiej Szkole Biblijnej i Archeologicznej. 19 listopada 1973 roku uzyskał doktorat w zakresie egzegezy patrystycznej na podstawie rozprawy *L'image de Dieu dans l'antropologie de Jean Chrysostome*, którą napisał na seminarium u prof. Maurice'a Flicka SI na Wydziale Teologii Uniwersytetu Gregoriańskiego. Stopień ten nostryfikował na KUL 10 maja 1976 roku. Po powrocie do kraju od 20 marca 1974 roku pracował jako wikariusz częstochowskiej parafii katedralnej, gdzie zamieszkał nawet po koniecznym dla wypełniania innych zadań zwolnieniu z urzędu wikariusza. Dnia 6 sierpnia 1979 roku został administratorem Diecezjalnego Domu Rekolekcyjnego przy ul. św. Barbary 43 w Częstochowie, gdzie zamieszkał. Następnie mieszkał w Seminarium przy ul. Barbary 41 i ze względu na stan zdrowia przez pewien czas w Domu Księży Emerytów. Dnia 28 kwietnia

1990 roku uzyskał na KUL stopień doktora habilitowanego w zakresie teologii biblijnej na podstawie dorobku naukowego i rozprawy *Realizacja zbawienia „dziś” w Chrystusie. Sēmeron w soteriologii Łukasza*. Dnia 21 grudnia 1998 roku nadano mu tytuł profesorski w oparciu o wniosek Rady Naukowej Episkopatu Polski. Wniosek ten potwierdziła Kongregacja Wychowania Katolickiego dnia 30 kwietnia 1999 roku. Nominację tę odebrał 11 stycznia 2000 roku.

Przechodząc kolejne szczeble kariery naukowej prowadził regularne zajęcia dydaktyczne dla studentów. I tak w latach 1974-1991 wykładał historię zbawienia, archeologię biblijną i wstęp ogólny do Pisma Świętego w Wyższym Seminarium Duchownym Archidiecezji Częstochowskiej w Krakowie. Po poświęceniu nowego budynku seminaryjnego w Częstochowie i przeniesieniu się tej instytucji do stolicy diecezji kontynuował swoją działalność dydaktyczną jako wykładowca ewangelii synoptycznych i pism Janowych oraz prowadzący seminarium naukowe z egzegezy Nowego Testamentu aż do 1 marca 2013 roku. Równolegle wykładał w Instytucie Teologicznym w Częstochowie, gdzie od 1980 roku był prorektorem i sprawował nad nim formalną opiekę. Między 3 września 1992 roku a 30 czerwca 2007 roku przez trzy kadencje był rektorem tejże uczelni. Prowadził zajęcia również w Studium o Rodzinie Katolickiej prowadzonym przez Ośrodek Duszpasterstwa Rodzin w Częstochowie, nadto w Diecezjalnym Studium Życia Rodzinnego i w Archidiecezjalnym Kolegium Teologicznym. Do 2008 roku prowadził zajęcia w częstochowskiej Sekcji Eklezjologiczno-Mariologicznej PAT, gdzie prowadził również seminarium licencjackie. Działalność Księdza Profesora rozciągała się także na Kraków. Tamże od 1989 roku pracował jako adiunkt przy katedrze egzegezy Nowego Testamentu na Wydziale Teologicznym PAT. Tamże od 1993 roku jako docent, a potem jako profesor belwederski był kierownikiem Katedry Egzegezy Nowego Testamentu. Brał udział w pracach Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie, Polskiego Towarzystwa Mariologicznego i Stowarzyszenia Biblistów Polskich.

W pracy naukowej Księdza Profesora można wyróżnić kilka etapów działalności. Pierwszy okres, związany z pracą nad doktoratem, to czas fascynacji egzegezą patrystyczną. Naukowy pobyt w Ziemi Świętej ukształtował w nim wielki szacunek do starożytności, a jednocześnie uchronił go od wszechwładnego wówczas zachwytu nad paralelami i porównawczym zestawianiem wszystkiego ze wszystkim. Owocem tego okresu było również to, że zaprzyjaźnił się ze starożytnymi językami, które do końca były mu narzędziem do pracy. Następny etap to koncentracja na samej Biblii. Przybliżał ją tak wykładami, konferencjami duchowymi jak i pisemnymi opracowaniami. Ujmował ją w kontekście aktualnym potrzeb Kościoła. Był zatem nie tylko egzegetą zamkniętym w hermetycznym świecie pojęć i struktur muzeum antyku i jego duchowości, lecz wydobywał ze Słowa Bożego aktualne treści. Przewodnikiem w rozpoznawaniu znaków czasu była dla niego Stolica Apostolska i jej dokumenty, a nadto aktualne życie Kościoła. To nieustanne pragnienie aktualizacji nie

oznacza jednak, że był w niej oderwany od fundamentu przekazu literalnego Biblii. Potrafił dostrzec związek między terażniejszością a przeszłością, do tej podchodzić z szacunkiem a tamtą ujmując przez jej związek z czasem trudnym do dostrzeżenia fundamentem. W ostatnim okresie swego życia powrócił do egzegezy patrystycznej, znów sięgając po pisma swego pierwszego mistrza, św. Jana Chryzostoma.

Dorobek naukowy Księdza Profesora należy ocenić pozytywnie. Zwłaszcza jego opracowania dotyczące egzegezy patrystycznej i św. Łukasza cechują się zwięzłością, czyli brakiem zbędnych słów, co dziś nie jest częste. Kilka z tych opracowań, gdyby przełożyć je na języki zachodnieuropejskie, mogłyby z powodzeniem konkurować z pracami autorów, których nazwiska poznawali studenci Pisma Świętego w obszarze bibliistyki europejskiej, o ile nie światowej.

W swej macierzystej diecezji był cenzorem pism i publikacji treści religijnej i teologicznej, nadto przez trzy lata członkiem Rady Duszpasterskiej. Uczestniczył w pracach II Synodu Diecezjalnego jako członek Komisji Doktrynalnej i komisji ds. Przekazu Wiary, a następnie także w Komisji Duszpasterstwa. Od roku 1978 do roku 1985 był diecezjalnym duszpasterzem Służby Zdrowia. Należał także do komitetu honorowego przygotowującego jubileusz 50-lecia istnienia Niższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Częstochowskiej, swej szkoły średniej. Był również stałym delegatem Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego do Rady Fundacji im. Św. Królowej Jadwigi dla PAT w Krakowie. Działalność ta świadczy o wielkim przywiązaniu Księdza Profesora do Kościoła. Nie szczędził więc swoich sił, by propagować Pismo Święte i wspomagać swoją wiedzą także środowiska nie zajmujące się zawodowo teologią. Zasługi te dostrzegała cała diecezja. Biskup i arcybiskup częstochowski w dowód uznania odznaczyli go przywilejem rakiety i mantoletu (1986 rok) i funkcją kanonika gremialnego Kapituły Bazyliki Archikatedralnej w Częstochowie (1997 rok). Został także kapelanem honorowym Jego Świątobliwości (1992 rok).

Życie Księdza profesora dobiegło kresu w Częstochowie dnia 9 sierpnia 2013 roku. Choć od pewnego czasu był słabszy, śmierć nadeszła niespodziewanie. Dnia 12 sierpnia 2013 roku Mszy pogrzebowej w kościele seminaryjnym przewodniczył metropolita częstochowski, abp Wacław Depo. Ciało Zmarłego złożono na cmentarzu Kule w Częstochowie w grobowcu księży kanoników archikatedralnych.

Ks. Łukasz Laskowski

Ks. Prałat dr Marian Szczepański (23.02.1955 r. – 19.02.2014 r.)

Ks. Prałat dr Marian Szczepański wpisał się złotymi zgłoskami i to na kilka sposobów w dzieje Kościoła częstochowskiego. Trudno więc w krótkim wspomnieniu przywołać w pełni tę postać, związaną z tym miejscem jakim jest Wyższe Se-